

ZINĀTNES DZĪVES HRONIKA

Novembris

3. novembrī LZA Senāta sēde. Senāts noklausījās LZA īsteno locekļu kandidātu zinātniskos ziņojumus:

Energoresursu racionālas un efektīvas izmantošanas sistēmpētījumi Latvijā (LZA korespondētājloceklis Pēteris Šipkovs);

LZA ārzemju locekļa O. Dumbrāja 2008.–2009. gada zinātniskā un organizatoriskā darba rezultāti;

Farmakoloģijas un molekulārās bioloģijas krustceļos: slāpekļa oksīds, gēnu polimorfisms un DNS-proteīnu kompleksi (LZA korespondētājloceklis Nikolajs Sjakste).

Ar ziņojumu “Arī Terminoloģijas komisijai — 90” uzstājās akadēmiķe Valentīna Skujiņa. Notika LZA jaunu locekļu vēlēšanu kandidātu apspriešana un aizklātais balsojums par atbalstu kandidātiem. Senāts apstiprināja ĶBMZN 2009. gada 16. oktobra sēdes lēmumu par LZA goda doktora grāda (*Dr. h. c. med.*) piešķiršanu Ivetai Ozolantai un HSN 2009. gada 29. oktobra sēdes lēmumu par LZA goda doktora grāda (*Dr. h. c. hist.*) piešķiršanu Leo Dribinam. Pēc Senāta sēdes LZA izstāžu galerijā atklāja LU Latvijas vēstures institūta Etnoloģijas nodaļas vadītājas *Dr. hist.* Aijas Jansones pasteļu izstādi “Vaļasprieks. Klusā daba” (*Zinātnes Vēstnesis*. 2009. 9. nov.).

Latvijas Kultūras akadēmija, apgāds *Nordik* un pats autors — arheologs un kultūrvēsturnieks Juris Urtāns — aicināja uz grāmatas “Atrast pilskalnu” atvēršanu Eduarda Smiļģa Teātra muzejā.

4. novembrī medicīnas un farmakoloģijas speciālistam, LZA ārzemju loceklim Jarlam Vikbergam — 60.

5. novembrī LZA sēde “Zinātnes popularizēšana sabiedrībā”, ko organizēja Fizikas un tehnisko zinātņu nodaļa un Ķīmijas, bioloģijas un medicīnas zinātņu nodaļa. Sēdes dalībnieki noklausījās 2008. gada LZA Balklava-Grīnhofa balvas laureāta LZA goda doktora Aldoņa Vēriņa pārskata ziņojumu par žurnāla “Dārzs un Drava” ilggadīgo ieguldījumu aktuālo dārzkopības un biškopības sasniegumu propagandēšanā, kā arī Latvijas Dabas muzeja direktora v.i. zinātniskajā darbā Gunas Bagrades referātu “Latvijas Dabas muzeja devums zinātņu popularizēšanā”.

LZA Senāta zālē notika LZA un LZA Ekonomikas institūta organizētā diskusiju cikla “Valsts ekonomiskā politika recesijas pārvarēšanai” otrā diskusija par Latvijas reģionu attīstības iespējām un draudiem. Ar ziņojumiem uzstājās LZA EI pētnieks J. Počs, LZA EI vadošais pētnieks S. Keišs, Latvijas Pašvaldību savienības priekšsēdētājs A. Jaunsleinis u.c.

Notika LZA Lauksaimniecības un meža zinātņu nodaļas (LMZN) izbraukuma sēde Vecaucē — Ražas svētki “Vecauce 2009”. Šogad Ražas svētki bija veltīti LLU 70 gadu jubilejai, tādēļ tradicionālajā zinātniskajā seminārā galvenais vārds tika dots universitātes nākotnes veidotājiem — doktorantiem. Septiņi jaunie zinātnieki sniedza ieskatu savos zinātniskā darba virzienos, aptverot gan lopkopības, gan laukkopības, gan dārzkopības tēmas, notika arī ilggadējo darbinieku sveikšana, atzinības izteikšana tiem, kas devuši lielāko ieguldījumu Lauksaimniecības fakultātes un LLU mācību un pētījumu saimniecības “Vecauce” darbā.

Latvijas Lauksaimniecības un meža zinātņu akadēmijas (LLMZA) rīkotā jauno zinātnieku konkursa uzvarētājus Ražas svētkos

---

Vecaucē sveica LLMZA Lauksaimniecības zinātņu nodaļas vadītājs, profesors Dainis Lapiņš. Pirmo vietu konkursā ieguva doktorants Oskars Balodis, bet otro un trešo dalīja Ilze Apenīte un Ingrida Grantiņa.

Noslēdzies arī Latvijas Lauksaimniecības un meža zinātņu akadēmijas, Latvijas Lauksaimniecības universitātes un Latvijas Hipotēku bankas konkurss jaunajiem zinātniekiem par ieguldījumu lauku attīstības zinātniskajos pētījumos. Uzvarētāji — Vera Boroņenko, Elina Konstantinova, Artis Bronka un Juris Gudēvics.

5.–7. novembrī LZA ārlietu sekretārs A. Siliņš piedalījās 4. Pasaules zinātnes forumā “Zināšanas un nākotne” (*Knowledge and Future*) Budapeštā. Forumu organizēja Ungārijas Zinātņu akadēmija, sadarbojoties ar UNESCO, Starptautisko zinātnisko apvienību padomi ICSU un Eiropas Komisiju.

7. novembrī Lugano pilsētā Šveicē miris LZA goda doktors, profesors, *Dr. habil. med.* Marsels Gvido Bertholds (dz. 10. 07. 1922; *Latvijas Avīze*. 2009. 12. nov.).

9. novembrī notika Latvijas Zinātņu akadēmijas un a/s “Latvenergo” Gada balvu ekspertu komisijas sēde. Ekspertu komisija nolēma piešķirt 2009. g. A. Vītola balvu par izcilu devumu enerģētikā a/s “Latvenergo” Izpētes un attīstības departamenta vecākajam plānošanas inženierim *Dr. sc. ing.* Valdim Gavaram; Gada balvas 2009 par nozīmīgu devumu enerģētikā tika piešķirtas a/s “Rīgas siltums” valdes priekšsēdētājam *Mg. oec.* Ārim Žīguram un Fizikālās enerģētikas institūta Enerģijas resursu laboratorijas vadošajai pētniecei *Dr. sc. ing.* Gaļinai Kaškarovai; 2009. g. Gada balvas par panākumiem enerģētikā jaunajiem zinātniekiem — RTU Tehniskās fizikas institūta pētniekam *Dr. phys.* Pāvelam Onufrijevam; RTU Enerģētikas un elektrotehnikas fakultātes lektoram *Dr. sc. ing.* Andrejam Podgornovam; RTU docentam, SIA “*Ekodo-*

ma” valdes priekšsēdētājam, Vides aizsardzības un siltuma sistēmu katedras vadītājam zinātniskajā darbā *Dr. sc. ing.* Klaudio Rošam un RTU EEF Industriālās elektronikas un elektrotehnikas institūta darbiniekam, Tallinas Tehniskās universitātes vadošajam pētniekam *Dr. sc. ing.* Jānim Zaķim.

9.–12. novembrī Melnkalnes galvaspilsētā Podgoricā LZA viceprezidents T. Jundzis piedalījās ar ziņojumu starptautiskā konferencē “Vērtības un 21. gadsimts” (*Values and 21st Century*). Konferences galvenie organizatori bija Melnkalnes ZA un Eiropas Zinātņu un mākslu akadēmija. Tika pieņemta deklarācija “*Values Driven Science*”. Šīs konferences ietvaros notika arī Centrālās un Austrumeiropas akadēmiju tīkla (*CEEN*) sa-nāksme.

11. novembrī piešķirtas LR Ministru kabineta balvas: LZA goda locekļi Dž. Skulmei, LZA goda loceklim O. Kroderam, *Dr. habil. med.* A. Lācim. LR MK Atzinības raksti piešķirti: akadēmiķei B. Rivžai, LZA goda loceklim P. Vaskam, akadēmiķim T. Jundzim, grāmatas “Latvijas vēsture. 20. gadsimts” veidotājiem I. Feldmanim, A. Strangam, A. Zundam, D. Bleierei, I. Butulim (*Latvijas Vēstnesis*. 2009. 13. nov.).

Latvijas Zinātņu akadēmijā notika simpozījs “Darvinisms — no 19. gadsimta līdz mūsdienām”, kas bija veltīts Č. Darvina dzimšanas 200 gadu un viņa grāmatas “Sugu izcelšanās” izdošanas 150 gadu jubilejai. Simpoziju organizēja Latvijas Ģenētiķu un selekcionāru biedrība, Rīgas Pedagoģijas un izglītības vadības akadēmija un LZA Ķīmijas, bioloģijas un medicīnas zinātņu nodaļa. Pasākuma dalībnieki noklausījās vairākus referātus: akad. J. Stradiņš — “Dabas zinātnes Baltijā 19. gadsimtā”, *Dr. biol.* G. Kavacs — “Darvins un viņa mācība”, *Dr. biol.* J. Raipulis — “Darvinisms Latvijā”, akad. Ī. Rašals — “Evolūcijas teorija mūsdienās”, *Dr. biol.*

J. Porozovs — “Dažādu respondentu grupu izpratne par dzīvās dabas evolūciju”. No slēgumā notika plaša diskusija par tēmām: mūsdienu evolūcijas paradigma, darvinisma filozofiskie aspekti, cilvēka evolūcija u.c.

Latvijas Universitātes Matemātikas un informātikas institūtam — 50.

LU Humanitāro zinātņu fakultātē notika konference “Mērnieku laikiem — 130”.

LZA Senāta zālē notika Valsts pētījumu programmas “Modernu metožu un tehnoloģiju izpēte un izstrāde enerģētikā: videi draudzīgiem atjaunojamās enerģijas veidiem, enerģijas piegādes drošībai un enerģijas efektīvai izmantošanai” rezultātu novērtēšanas un sabiedriskās apspriešanas sanāksme.

Programmā veiktie pētījumi ir strukturēti septiņos projektos, kuru izpildē piedalās dažādu specialitāšu zinātnieki un tehniskie speciālisti no daudzām Latvijas zinātniskām institūcijām. Iekļautie projekti ir savā starpā saistīti un tajos iegūtie rezultāti, papildinot cits citu, nodrošina programmai izvirzīto mērķu sasniegšanu.

Programmas galvenie izpildītāji ir Fizikālās enerģētikas institūts, Rīgas Tehniskā universitāte un Latvijas Universitātes Cietvielu fizikas institūts. Atsevišķu projekta uzdevumu veikšanai tika piesaistīti pētnieki no Latvijas Lauksaimniecības universitātes, Latvijas Valsts Koksnes ķīmijas institūta, Latvijas Universitātes Fizikas institūta, Latvijas Universitātes Mikrobioloģijas institūta un Latvijas Universitātes fakultātēm. Kopējais programmas izpildītāju skaits ir 125, kuru vidū ir 88 zinātņu doktori, 25 doktoranti un jaunie zinātnieki. Programmas ietvaros iegūtiem rezultātiem ir ne tikai zinātniska nozīmība, tos izmanto valsts pārvaldes institūcijās Latvijas enerģētikas un vides politikas aktuālu jautājumu risināšanai, kā arī enerģētikas nozares komercuzņēmumos. Apspriedē piedalījās Programmā iesaistītie zinātnieki, Uzraudzības

padomes locekļi, pārstāvji no Latvijas universitātēm, pētniecības institūtiem, enerģētikas nozares asociācijām un biedrībām.

12. novembrī notika HSN sēde “Akadēmīķe Marta Rudzīte — no dialektoloģijas līdz valodas vēsturei”. Atceroties profesori M. Rudzīti (04.11.1924.–19.07.1996.), referēja un atmiņās dalījās audzēkņi un ģimenes locekļi.

14. novembrī Nacionālā teātrī notika LZA goda locekles Māras Zālītes lugas “Lācis” pirmizrāde, kas izraisīja diskusijas sabiedrībā par Viļa Lāča personību, kolaboracionisma problēmu Latvijā u.c. vēstures jautājumiem.

17. novembrī LZA goda doktoram enerģētikas speciālistam Jerži Mihnam — 80.

19. novembrī LU Cietvielu fizikas institūtā notika Valsts pētījumu programmas materiālzinātnē “Modernu funkcionālu materiālu mikroelektronikai, nanoelektronikai, fotonikai, biomedicinai un konstruktīvo kompozītu, kā arī atbilstošo tehnoloģiju izstrāde” 2009. gada rezultātu publiska izskatīšana un apspriede. Programma ietver sešus projektus, kuros piedalās zinātnieku grupas no četrām Latvijas universitātēm un sešiem zinātniskiem institūtiem. Programmas ietvaros ir izstrādāti dažādi pielietojumi elektronikā, fotonikā, kompozītu materiālu tehnoloģijā, enerģētikā, sensoru tehnikā un biomedicinā. Parāli pētniecībai ievērojams darbs ieguldīts eksperimentālās infrastruktūras uzlabošanai, kuras gaitā ir paaugstinājusies pētījumu un studentu/doktorantu apmācību kvalitāte.

Programmas 6. etapa rezultāti ir atspoguļoti atskaitē, 140 zinātniskos rakstos un 195 Latvijas un starptautisko konferenču referātos un tēzēs, kā arī apstiprināti četri Latvijas patenti un viens starptautisks patents, kas darbojas 31 valstī. 2009. gadā ir aizstāvēti 24 bakalaura, astoņi maģistra un pieci promocijas darbi.

Programmas ietvaros 2009. gada aprīlī tika noorganizēta starptautiskā konference “Funkcionālie materiāli un nanotehnoloģijas — FM&NT–2009” (*Functional materials and nanotechnologies — FM&NT–2009*), kurā piedalījās ~ 200 dalībnieku no 22 valstīm.

21. novembrī aizgājis mūžībā izcilais ķīmiķis akadēmiķis Edmunds Lukevics (dz. 14. 12. 1936; *Zinātnes Vēstnesis*. 2009. 17. dec.).

23. novembrī “Spēlmaņu nakts” balvu par mūža ieguldījumu skatuves mākslā saņēma grafiķis, gleznotājs, grāmatu ilustrators, scenogrāfs, LZA goda loceklis Ilmārs Blumbergs (*Latvijas Avīze*. 2009. 10. nov.).

25. novembrī FTZN sēde: Valsts pētījumu programmas “Informācijas tehnoloģiju zinātniskā bāze” īstenoto projektu rezultātu izvērtēšana un publiska apspriešana. Sēdē piedalījās Programmā iesaistītie zinātnieki, Uzraudzības padomes locekļi, pārstāvji no LZA, Latvijas augstskolām un pētniecības institūtiem. Runājot par visas programmas izpildes darbu piecu gadu laikā, var rezumēt, ka, atbilstoši galvenajam programmas mērķim, dots būtisks ieguldījums jaunāko informācijas tehnoloģiju (IT) radīšanā un attīstībā, veikti pētījumi un izstrādes šajā jomā un attīstītas tehnoloģijas, piemērojot tās Latvijas vajadzībām. Sagatavoti 39 augstākās kvalifikācijas speciālisti (16 bakalauri, 21 maģistri, četri doktori), veikti apjomīgi zinātniskie pētījumi un valsts nozīmes informatizācijas projektu zinātnisko pamatu izstrāde būtisku tautsaimniecības problēmu risināšanai. Iegūtie rezultāti atspoguļoti 114 publikācijās, galvenokārt starptautiskos izdevumos. Saņemti četri patenti.

Sēdes dalībnieki konstatēja projektu izpildes sekmīgu gaitu un to, ka, pateicoties Valsts pētījumu programmai, kopumā Latvijā radīta Informācijas tehnoloģiju zinātniskā bāze.

26. novembrī notika LZA Rudens pilnsapulce.

27. novembrī Rīgas Vēstures un kuģniecības muzeja Kolonnu zālē notika Rīgas balvas pasniegšanas ceremonija. Nominācijā par zinātniskiem pētījumiem Rīgā balvu saņēma rakstnieks *Dr. hist.* Arturs Henriņš, nominācijā par inovatīvu darbību — RTU Tālmācības centra direktors *Dr. phys.* Atis Kapenieks, par Rīgas tēla veidošanu — LZA goda loceklis, tēlnieks I. Ranka, kā arī uzņēmējs G. Ķirsons (*Zinātnes Vēstnesis*. 2009. 7. dec.).

28. novembrī biofiziķim, LZA ārzemju loceklim Igaunijas ZA prezidentam Rihardam Villemam — 65.

Gada rīdzinieks 2009 — LZA goda loceklis, Jaunā Rīgas teātra režisors Alvis Hermanis. Tā kā A. Hermanis bija aizņemts darbā Vīnes *Burgtheater*, Ģirta Burvja veidoto statueti saņēma režisora vecāki (*Diena*. 2009. 19. nov.).

Decembris

1. decembrī profesorei, LZA akadēmiķei un Saeimas deputātei Baibai Rivžai — 60 (*Zinātnes Vēstnesis*. 2009. 21. dec.).

4. decembrī pasniegtas a/s Latvenergo un LZA 2009. gada balvas (*Zinātnes Vēstnesis*. 2009. 21. dec.).

6. decembrī LZA korespondētājloceklim fiziķim *Dr. habil. phys.* Andrim Ozolam — 65.

8. decembrī LZA goda loceklis, tēlnieks un gleznotājs Indulis Ranka Mārupītes skulptūru parkā novietoja akadēmiķa Jāņa Stradiņa skulpturālo portretu ar LZA simboliku — “Jāņa Stradiņa akmeni” (*Zinātnes Vēstnesis*. 2010. 18. janv.).

9. decembrī RLB Lielajā zālē notika akadēmiskie lasījumi — “Latvijas intelekta elements Eiropas un pasaules kultūrkartē”. Haralds Biezais — 100 gadu atcere. Jānis Krēsliņš (vecākais) — godināšana 85 gadu jubilejā.

LU Mazajā aulā LU FSI un LU Vēstures un filozofijas fakultāte aicināja uz grāmatas “Latvijas jaunatnes portrets: integrācija sabiedrībā un marginalizācijas riski” atvēršanu. Recenzente M. Kūle. Autori: R. Rungule, I. Koroļova, I. Trapenciēre, I. Kārklīņa, I. Mieriņa, S. Sniķere, A. Aleksandrovš, M. Trapenciēris.

11. decembrī Jelgavā notika Latvijas Lauksaimniecības un meža zinātņu akadēmijas (LLMZA) kopsapulce. Tajā piedalījās 65 dalībnieki no LLMZA, LZA Lauksaimniecības un meža zinātņu nodaļas (LZA LMZN), Latvijas Lauksaimniecības universitātes (LLU), kā arī no Izglītības un zinātnes ministrijas (IZM). Ar gada kopsavilkumu par padarīto un LLMZA nākotnes izaicinājumiem ziņoja LLMZA prezidente, akadēmiķe B. Rivža. Šogad LLMZA piedalījās pasākumos, kas saistīti ar zinātnes attīstību un jauno zinātnieku atbalstu. 2009. gadā LLMZA, LLU un Hipotēku bankas konkursā par laureātiem pirmajā pusgadā kļuva L. Siliņa, M. Bičevskis, R. Levics, bet otrajā pusgadā V. Boronko, E. Konstantinova, A. Bronka un J. Gudēvics. Katru pusgadu balva — 1000 Ls no Hipotēku bankas — tiek dalīta starp uzvarētājiem. Kopsapulcē laureātes L. Siliņa un E. Konstantinova klātesošos iepazīstināja ar savu pētījumu rezultātiem. L. Siliņa doktora grāda iegūšanai pētīja Kurzemes reģiona lauksaimniecības strukturālo attīstību, savukārt E. Konstantinova pētīja mentoringu kā zināšanu pārneses procesu uzņēmējdarbības veicināšanai Latvijas laukos. Jāpiebilst, ka mentors ir pieredzējis uzņēmējs, kurš brīvprātīgi dalās zināšanās un pieredzē mentorināšanas programmas ietvaros. 2009. gada Pauļa

Lejiņa balvas laureāts, profesors Antons Ruža LLMZA kopsapulcē dalījās pārdomās par augkopības nozīmi tautsaimniecībā. A. Ruža puda pārliecību, ka augkopība ir jāsaglabā kā nacionālā vērtība, radot jaunas šķirnes un pievēršoties apkārtējās vides piesārņojuma draudu prognozēšanai un novērtēšanai. LLMZA kopsapulce LLU Lielajā aulā noslēdzās ar dalībnieku diskusijām.

12. decembrī noteikti Latvijas Zinātņu akadēmijas apkopotie gada ievērojamākie sasniegumi zinātnē. Tie iegūti, vienojot universitāšu, zinātnisko institūtu un centru priekšlikumus (*Zinātnes Vēstnesis*. 2009. 21. dec.; *Mājas Viesis*. 2010. 8. janv.).

15. decembrī LZA Mazajā zālē notika Jāņa Stradiņa grāmatas “Zinātnes un augstskolu sākotne Latvijā” (Rīga: Latvijas vēstures institūta apgāds, 2009) atvēršanas svētki. Grāmatai materiāli vākti 50 gadus, bet tā uzrakstīta pēdējos trīs gados. Kā teica A. Caune, autoram vēl jāuzraksta turpinājums par laiku no 1862. gada līdz 1944. gadam, lai būtu pilnīgs Latvijas zinātnes skatījums, un novēlēja autoram spēku un veselību tā realizēšanai. Arī pats J. Stradiņš atzina, ka grāmatas vāks ir ieturēts zili baltās krāsās, kas, no vienas puses, ir Rīgas pilsētas krāsas, bet, no otras, — baltvāciešu krāsas. Nākamajai grāmatai jābūt sarkanbaltsarkanai — par latviešiem zinātnē. Tā nedublēs jau iznākušās grāmatas par Rīgas Politehniskā institūta vēsturi un Latvijas Universitātes vēsturi, bet apskatīs lielās zinātnes elementus Latvijā, to, ka neesam bijuši provinciāli (*Zinātnes Vēstnesis*. 2009. 21. dec.).

16. decembrī Organiskās sintēzes institūta zinātniskā padome par starptautiskā žurnāla “Heterociklisko savienojumu ķīmija” galveno redaktoru mūžībā aizgājušā E. Lukevica vietā apstiprina akadēmiķi I. Kalviņu. Atbalsts I. Kalviņa kandidatūrai iepriekš izteikts LZA prezidija sēdē.

Latvijas Zinātņu akadēmijā diplomus saņēma LZA Rudens pilnsapulcē ievēlētie īstenie, goda un korespondētājlocekļi, kā arī LZA goda doktori. Pasākumā piedalījās arī Izglītības un zinātnes ministre, LZA korespondētājlocekle Tatjana Koķe, kura pasniedza LR Ministru kabineta Atzinības rakstu akadēmiķim Tālavam Jundzim par pētījumiem Latvijas neatkarības atjaunošanā un nevardarbigās pretošanās lomu šajā procesā. Par nozīmīgu ieguldījumu grāmatas “Latvijas vēsture. 20. gadsimts” veidošanā, kā arī par paveikto Latvijas vēstures skaidrošanā un popularizēšanā Ministru kabineta Atzinības raksts piešķirts vēsturniekiem — Latvijas Zinātņu akadēmijas akadēmiķim, profesoram, habilitētajam vēstures doktoram I. Feldmanim, Latvijas Universitātes Vēstures un filozofijas fakultātes profesoram, habilitētajam vēstures doktoram, akadēmiķim A. Strangam, Latvijas Universitātes profesoram, habilitētajam vēstures doktoram A. Zundam, Rīgas Stradiņa universitātes Eiropas studiju fakultātes Politikas zinātnes katedras docentei, vēstures doktorei D. Bleierei un Latvijas Universitātes Latvijas un Austrumeiropas jauno un jaunāko laiku vēstures profesoram, vēstures doktoram I. Butulim. Tika atklāta jaunievēlētā LZA goda locekļa J. Pigožņa gleznu izstāde “Ceļojums Āfrikā”.

Dzejniekam, LZA goda loceklim Leonam Briedim — 60.

Neatkarīgā Rīta Avīze Latvijai publicējusi Arno Jundzes interviju “Inovācijas var palīdzēt Latvijai” ar jaundibinātās Latvijas Inovatoru apvienības pirmās diskusijas dalībniekiem: akadēmiķiem Ivaru Kalviņu un Andri Šternbergu, Latvijas Tehnoloģiskā centra direktoru Jāni Stabulnieku, Banku augstskolas Biznesa un finanšu pētniecības centra valdes priekšsēdētāju Andri Nātriņu un Latvijas Ķīmijas un farmācijas uzņēmēju asociācijas valdes priekšsēdētāju Vitāliju Skrīveli.

17. decembrī LZA ārzemju locekļa diplomu saņēma profesors, izcilais baltu valodu speciālists, grāmatas “Baltu valodas”(2000) autors Umberto Pjetro Dini (Itālija). Ar Pizas universitātes profesoru ceremonijas dalībniekus iepazīstināja LZA *Dr. h. c., Dr. philol.* Sarma Kļaviņa, bet U. Dini latviešu valodā sniedza analītisku pārskatu par mūsdienu baltistikas pamatproblēmām (*Zinātnes Vēstnesis*. 2010. 18. janv.).

20. decembrī LZA īstenajam loceklim, Rīgas Tehniskās universitātes rektoram (1985–1990), mehānikas speciālistam Egonam Lavendelim — 75.

21. decembrī LZA Ziemassvētku pasākumā klausītājus uzrunāja LZA goda loceklis Juris Rubenis.

22. decembrī ekonomistei, demogrāfijas speciālistei, LZA korespondētājloceklei Pārselai Eglītei — 75.

29. decembrī, atzīmējot Cicerona un Mērfija balvu piešķiršanas desmito gadadienu, LZA notika simpozījs “Cicerons un mēs”. Tas bija disputs par pēdējā laika starptautisko un iekšpolitisko attīstību. Ar ziņojumiem piedalījās ES komisārs Andris Piebalgs, LU rektors Mārcis Auziņš, Latvijas Zinātņu akadēmijas Senāta priekšsēdētājs Jānis Stradiņš, viedokļus izteica LZA prezidents Juris Ekmanis un LU profesors Juris Rozenvalds. Notika grāmatas “Cicerons un mēs” atvēršana.

“Atcerēsimies, ka arī 1999. gads bija Latvijai kritisks. No vienas puses, bija finanšu krīzes laiks, kad Šķēles valdība pieņēma ļoti nepopulārus lēmumus (piemēram, noņēma pensijas strādājošiem), bija nelikumības privatizācijā, ritēja ne visai veiksmīgs administratīvi teritoriālās reformas aizsākums; arvien biežāk izpaudās politiķu cinisms, sabiedrības viedokļa ignorēšana, trešās atmodas izvirzītie, Cicerona cienīgie ideāli šķita pazaudēti,” uzsvēra balvas žūrijas priekšsēdētājs

J. Stradiņš. "Arī Cicerona teiciens: "*Cum tacet, clamant!*" ("Viņi klusējot kliedz!"), kas ir balvas devīze, ir pārsteidzoši precīzs, raksturojot pašreizējo latviešu sabiedrību. Tikai jāatceras: katrai klusēšanai ir savs mērs un sliekšnis, vērojot politiskās elites izdarības, tautas pacietība varētu reiz beigties. No Ro-

mas impērijas beigu posma bēdīgās vēstures šo to vajadzētu mācīties." (*Zinātnes Vēstnesis*. 2010. 18. janv.)

31. decembrī literatūrzinātniecei, akadēmiķei Verai Vāverei — 80.